

Legestue er vej ind i missionshuset

I LM ønsker vi, at stadig flere mennesker må møde Jesus. Derfor har Landsstyrelsen valgt at gøre 2018 til et bønnens år om vækkelse, hvor vi står sammen om at bede for vores land. Bed om, at flere danskere må lære Gud at kende.

I Videbæk LM er der legestue hver torsdag formiddag med sang, leg, hygge og en månedlig bibelfortælling for alle små børn og voksne, der har tid og lyst. Den store sal bliver fyldt med legetøj, og 35-40 børn myldrer rundt. De private dagplejere i Videbæk og omegn møder talstærkt op hver gang, og mange kommer i et missionshus for første gang.

- Tak for hvert barn og hver voksen, som kommer i legestuen.
- Bed om, Helligånden må arbejde i små og store, og Gud må så troens frø i hver enkelt.
- Bed om, at der må findes en ny medarbejder til legestuens arbejde.

Skal nå grønlandere i Danmark

LM har ansat Søren Eriksen som evangelist til at opsøge og skabe et netværk blandt grønlandere, der er åbne for at høre evangeliet

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

LM har ansat tidligere Grønlandsmissionær Søren Eriksen som evangelist blandt grønlandere i Danmark. Ansættelsen er foreløbig tidsbegrænset til tre år på halv tid og begynder 1. januar.

"Det, der driver mig, er ønsket om, at der må ske en forvandling med grønlanderne indefra. At Jesus må blive en del af deres liv," forklarer han om sin motivation og tilføjer, at grønlandere er en meget udsat gruppe i Danmark, hvor mange har sår på sjælen.

Søren Eriksen kommer til at arbejde ud fra LM's væresteder Arken i Esbjerg og Cafe Kilden i Herning. Herfra skal han opsøge grønlandere, invitere dem til møder og bibelstudie og skabe et

netværk blandt grønlandere, der er åbne for at høre evangeliet. Og det er mange, forklarer han:

"Jeg oplever en langt større åbenhed blandt grønlandere end blandt danskere. Jeg tror, åbenheden er større, fordi de er på udebane, og mange vil være interesseret i et fællesskab, hvor de synger grønlandske salmer og sange og er sammen."

Søren Eriksen var sammen med sin kone Solveig udsendt af Sømandsmissionen med tilknytning til LM som missionær i Nuuk fra 2015 til 2018.

"Vi oplevede et meget konkret kald til at skulle tilbage til Danmark. Arbejdet fortsætter, men geografien er flyttet. En grønlander er lige meget værd, om han er i Grønland eller Danmark."

Læs mere side 4.

Søren Eriksen (th.) sammen med to grønlandere på havnen i Nuuk.

Lugala Hospital angrebet med sprængstoffer

Bevæbnede mænd gik efter lønudbetalinger på det tanzaniske hospital, hvor LM arbejdede i mange år

Den 28. september klokken 2.00 om natten angreb en gruppe bevæbnede mænd Lugala Hospital, skød tilfældigt omkring sig og sprængte sig vej ind i hospitalets pengeskab med dynamit. Det skriver den schweiziske læge Peter Hellmold, der arbejder på hospitalet, i en privat email.

LM var stærkt engageret i Lugala Hospital i Ulanga i det sydlige Tanzania fra 1950'erne frem til 2002.

Skød vildt omkring sig
Det massive, indmurede jernpengeskab blev sprunget åben, og eksplosionen

tog computere, sagsmapper og en væg med sig, da gruppen af bevæbnede mænd tvang sig vej ind til hospitalets pengebeholdning. Pengeskabets dør var omkring 50 år gammel og stammede fra "dansk tid", fortæller den schweiziske læge.

Forinden havde gruppen skudt vildt omkring sig og folk i de nærliggende huse havde forskanset sig. Også de ansatte, der var på hospitalet, gemte sig i forskellige lokaler. Mændene lagde nattevagten i håndjern og gav ham en sæk over hovedet.

Angrebet kom dagen efter installationen af et dyrt

computersystem med støtte fra Tanzania, Danmark, Tyskland og Schweiz.

"Det her er en helt ny dimension af vold på et sted som Lugala. Sådant noget er ikke sket før," understreger Peter Hellmold.

Ledte efter penge

Den schweiziske læge gæfter på, at de bevæbnede mænd var på jagt efter månedens lønudbetalinger. I alt op imod 70 millioner tanzaniske shilling – eller knap 200.000 kroner. Det er en meget høj sum efter tanzaniske forhold, hvor et brød koster cirka fire kroner.

Så mange penge fik de dog ikke med sig, forklarer han.

"Lønnen var blevet udbetalt dagen før, og desuden får alle regeringsansatte deres løn direkte på deres bankkonti."

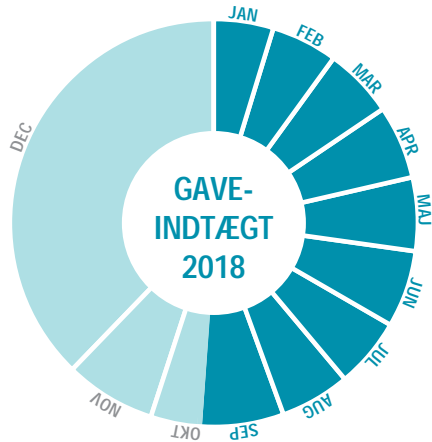
Da angrebsmændene ikke fandt den store sum, brød de ind i et hus, hvor der kun bor kvindelige ansatte og ledte efter den økonomiansvarlige.

De bevæbnede mænd slap dog af sted med omkring 6,5 millioner shilling – knap 18.500 kroner. 4 millioner af disse penge var en lokal andelssparekasses beholdning, som hospitalet opbevarede.

n/m

INGEBORG BERNHARD ►► Gud gav mig både i pose og sæk. Han gav mig ro i sindet, jeg mødte Svend, og vi fik et fælles kald til mission

Et afgørende kvartal

Det er altid i sidste kvartal, det afgøres, om det bliver et godt gaveår eller ej. Derfor er det spændende måneder, vi går ind til. Kommer der nok gaveindtægter ind i 2018 til LM's landskasse?

Efter årets tre første kvartaler er der kun grund til stor taknemmelighed. Vi har modtaget omkring 8,2 millioner kroner, hvilket er lidt foran både budget og sidste års tal. Og så er det lidt over 50 procent af gavebudgettet. Hvilket samtidigt vidner om, hvorfor sidste kvartal er så afgørende.

Med andre ord: Det er nu, vi har brug for en god gave for at fortsætte det vidt forgrenede missionsarbejde, vi har gang i. Det er nu, der er brug for gode gaver, så vi fortsat kan udbrede Guds evangelium nationalt og internationalt.

To tredjedele af LM's landsarbejde bæres af gaver. Og på den baggrund er det afgørende, at vi får den anden halvdel hjem i årets sidste kvartal. Tak for støtten!

Johnny Lindgreen, Resursechef

BOGOMTALE ►

Emanuela Carletti:
Jesus gør undere
Lohse 2018

12 sider – 99,95 kroner

En aktivitets- og malebog for de mindste med små fortællinger om, at Jesus kan, hvad ingen andre mennesker kan.

Manfred Spitzer:
Digital demens
Fokal 2018

392 sider – 299,95 kroner

Hjerneforskeren professor Manfred Spitzer advarer mod digitale mediers fare for især børn. Intens brug sløver og nedbryder hjernen.

Når jeg bliver stor, vil jeg være missionær

Ingeborg Bernhard var kun fire år gammel, da kaldet blev vakt i hende

AF INGEBOG BERNHARD

Missionærkaldet er noget meget personligt, som for mig tog form tidligt i min barndom. Jeg lærte at bede aftenbøn for min mor og far, som det var almindeligt i mange hjem. Vi bad også hver aften for de børn, som ingen mor og far havde, og for dem, der ikke kendte Jesus, frelseren. Jeg vidste, at kendte man ikke Jesus, kunne man ikke komme i Himlen, men måtte gå fortabt. Det blev til nød i mit barnehjerte, og jeg var bare fire-fem år gammel, da jeg sagde til min far:

”Når jeg bliver stor, vil jeg

rejse ud som missionær, så jeg kan være med til at fortælle nogle flere om Jesus.”

Jeg glemte det aldrig siden, og jeg havde det i tankerne, da jeg skulle vælge uddannelse, da jeg tog på bibelskole, og når jeg fulgte med i missionærernes liv. Jeg syntes ikke, jeg duede til at være missionær, men jeg kunne ikke løbe fra det kald, jeg havde mødt som barn.

Kaldet er der stadig

Kaldet blev holdt levende som en uro i sindet gennem forkyndelse, undervisning og møde med missionærer og deres beretninger fra missionærlivet. Og der var et stadigt behov for flere med-

arbejdere.

Jeg ”kæmpede” flere år med det at skulle rejse ud alene, men måtte til sidst bøje mig og give Gud lov til at sætte mig, hvor jeg bedst kunne gavnel

Det gav en stor ro i mit sind, og netop da viste Gud sin store kærlighed og omsorg. Han gav mig så at sige både i pose og i sæk. Jeg mødte Svend, vi blev gift og fik efter få år et fælles kald til mission. Det blev i første omgang til ti års tjeneste i Tanzania. 1970'erne var vanskelige år med oliekrise og mangel på de mest basale varer til hverdagslivet, men i alle årene oplevede vi at blive bevaret i kaldet og se sand-

heden i Jesu ord om, at han ville være med os alle dage.

Kaldet ligger stadig hos os, nogle gange ikke så tydeligt, men er der en opgave i Tanzania, der synes at pege på os, så er vi til rådighed i kortere eller længere tid.

ESSENS ►

Rummelighed har også grænser

AF SØREN S. SØRENSEN
GENERALSEKRETÆR
SSS@DLM.DK

Mine forældre har betydet meget for mig. Temaet for dette nummer er naboskab, og jeg vil indrømme, at det første, jeg tænker på, når jeg hører ordet naboskab, er mine forældre og dem, jeg er vokset op iblandt. Det var vigtigt for mine forældre, at man ikke gjorde forskel på folk, og at der var en åben dør for alle.

Forleden sad jeg i Søren Pinds køkken, hvor han læste højt for mig om det, han

har skrevet om mit barndomshjem i sin kommende biografi. Det, han blandt andet har bemærket sig som nabo til mine forældres hjem, er det lille hjerte, som hang på vores toilettdør med ordene: ”Hvor der er hjertelum, er der husrum.”

Men han beskriver også, at der var klare grænser i hjemmet, og at han fik klar besked om, hvad mine forældre tillod i hjemmet, og hvad de ikke lagde hjem til.

Almindelig venlighed er vigtigere for menneskers trivsel, end at alt skal være perfekt. Rummelighed behøver ikke meget plads. Det gør ikke så meget, om pladsen er trang, hvis der er rummelighed til menneskelig forskellighed.

Det handler om at dele liv sammen. At tydeliggøre det, vi siger ja til, og det, vi siger nej til.

Rummelighed udelukker ikke det at sætte grænser. Ethvert folk defineres af grænser. Vi skal turde være tydelige med vores tro og de grænser, som den fører med sig. Men vores grænser formindsker ikke åbenheden, mildheden og venligheden.

Det er jo netop troen, som flytter skel. Der er intet, der flytter folks overbevis-

ning mere end relationer og folks historie. Ikke så lidt sjælesorg er bedrevet i mange missionshjem. Køkkenbordet har lagt ramme til mange åndelige samtaler rundt omkring.

Dette faktum må vi ikke glemme i en tid, hvor frygten for fremmede er tiltaget, og troen er blevet lukket mere og mere inde i det private rum. Elsk din næste som dig selv! Her er vi kaldet til at være noget for vores naboer og lade vores hverdag blive synlig for dem, vi omgås. Det er heller ikke en svaghed at stille sig til rådighed for vores ikke-kristne naboers villighed til at hjælpe.

Din frimodighed til at afsløre sårbarhed kan sagtens være den vigtigste dør, til at lade din nabo komme i kontakt med dig!

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dml.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave

184s for 4. kvartal 2018
183i for 3. kvartal 2018

Bibeltitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dml.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dml.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Idee og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 30. oktober 2018.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalte/line/line.
Smaaannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

STEFFEN LUND BIRKMOSE ► I LMU er der mulighed for at snakke om troen, og man får lov til at udvikle sig som et kristent menneske i fællesskab med andre

Vi skal pleje relationen til Jesus

Ny ungdomskonsulent i Syddanmark brænder for at inspirere LMU'ere

AF OLE SOLGAARD

Der er risiko for, at den kristne tro ikke kommer til udtryk, når mødet i ungdomsforeningen er slut. Det ugentlige møde med forkyndelse bliver det ene rum, hvori man har relation til Gud, og så lever man, som om Gud nok ikke er interesseret i resten af ugen.

Det påpeger 29-årige Steffen Lund Birkmose, der siden juni har været LMU's ungdomskonsulent i Syddanmark. Han er derfor optaget af, hvordan han som konsulent kan inspirere andre unge til at have en levende relation til Jesus, som kommer til udtryk i hverdagen.

Forskellig trospraksis

"Vi kommer nemt til at leve, som om Gud reelt ikke findes. Som om han kun er der, når vi hører en tale i ungdomsforeningen. Men Gud er en levende Gud, der ønsker at være med i hele vores liv. Vi kan leve i en relation til ham i alt, hvad der sker i dagligdagen."

Den nye ungdomskonsulent brænder derfor for, at LMU'erne plejer deres relation til Jesus, og påpeger, at det kan ske på forskellige måder.

"Vi er forskellige typer, og det præger også vores trospraksis. Nogle vil gerne nøjde i teologiske emner. Andre er ivrige efter at komme ud og fortælle om Jesus eller gøre noget for andre, mens andre igen søger det åndelige nærvær med Jesus gennem bøn, lovsang og noget meditativt. Det skal gerne være okay, at alle ikke lægger lige meget vægt på alle aspekterne," siger Steffen Lund Birkmose.

Flere vinkler på en sag

Den nye ungdomskonsulent er opvokset i Sønderjylland, hvor han både var engageret i LMU og KFS. Efter et år på KFS' Ledertræningscenter (LTC) flyttede han i 2011 til Odense for at studere Dansk og Kultur & formidling. Efter endt studietid har han været arbejdsløs et par år. I perioder har han skiftevis været formand for den lokale LMU og KFS. I dag er han tilknyt-

tet LM og Sankt Hans Kirke i Odense.

Musik har altid fyldt meget i Steffen Lund Birkmoses hverdag. Han spiller med i to bands, hvor han typisk både synger og spiller guitar i forskellige stillarter uden specifikt kristent indhold. Enkelte gange har han også skrevet lovsange, for eksempel stævnesangen til LM's 150-års jubilæum.

Ellers nyder han det sociale liv og inviterer gerne gamle studievenner med hjem. Han sætter pris på, at han på den måde bliver udfordret på sine holdninger. Han lærer at sætte sig i andres sted, se tingene fra andre vinkler og forstå, hvad hans egne ord gør ved andre mennesker.

Sammen med LMU'ere

Som ungdomskonsulent kommer han til at forkynde i de ni ungdomsforeninger i Sønderjylland-Fyns afdeling, have løbende kontakt med de lokale ungdomsformænd og stå til rådighed for alle LMU'erne. Desuden er han med i Ung Uge-udvalget på Haderslev Næs Bibel-

Som ungdomskonsulent vil Steffen Lund Birkmose opmuntre LMU'erne til at pleje deres relation til Jesus.

camping og skal ellers gribe de udfordringer og muligheder, der opstår her og der.

En del opgaver er ikke defineret på forhånd, så han er ved at finde ud af, hvad han skal prioritere. Men én ting er sikkert: Han glæder sig til at være sammen med LMU'erne og ser frem til at få nogle dybere samtaler, hvor han kan hjælpe dem til at se, hvad de hver især kan bidrage med i fællesskabet.

"LMU er vigtig, fordi der sker så meget, også tros-mæssigt, mens man er ung. Der er mulighed for at snakke om troen, og man får lov til at udvikle sig som et kristent menneske i fællesskab med andre," siger ungdomskonsulent fra Odense.

FOTO: OLE SOLGAARD

Savy er praktisk mand for LM's missionærer

Annelise og Axel Rye Clausens sproghjælper og altnuligmand arbejder nu for alle LM's ansatte i Cambodja

AF KAJA LAUTERBACH

Da Annelise og Axel Rye Clausen kom til Phnom Penh som LM's første missionærer i Cambodja, var det meget småt med seriøse sprogtilbud. De var også meget alene med at finde ud af, hvad de skulle gøre med alle de praktiske problemer som indretning af hus, reparation af bil, visum og modtagelse af luftfragt. Derfor havde de derfor brug for både en altnuligmand og sproghjælper.

I et nyhedsbrev i den internationale kirke så de, at et skotsk missionærpar anbefalede en mand, der hed Savy Chum. Han var gift med deres pige i huset og ansat i et cigaretfirma som salgschauffør, men ville gerne

Savy Chum (i midten) på besøg på kollegiet i Phnom Penh.

finde et andet arbejde.

"Vi ansatte ham og var på bølgelængde med det samme. Han var en forstående og tålmodig sproghjælper, og han var en selv-lærd altnuligmand i ordets bredeste forstand. Han var pålidelig og dygtig, og aldrig bange for at klare selv de

mest vanskelige job," siger Axel Rye Clausen.

Som eksempler nævner han, hvordan huset blev passet til perfektion, da missionærparret efter få måneder i Cambodja måtte rejse til Danmark med det først mulige fly, fordi Annelises mor var døende, eller

hvordan Savy udskiftede en smeltet sikring midt om natten, da strømmen var gået.

"Sikringen var primitiv: en omviklet metaltråd omkring de strømførende poler, og i bælgravende mørke kun med en lommelygte til hjælp fik vi det til at fungere igen."

Altid klar med en frisk bemærkning

Axel Rye Clausen beskriver Savy Chum som et positivt og imødekommende menneske, der altid er klar med en frisk bemærkning, et skulderklap og et stort smil.

I de sidste par år har LM officielt brugt Savy Chum som hjælper til alle sine missionærer i Cambodja. Selv bor han i Phnom Penh ligesom halvdelen af LM's folk, men han tager gerne

turen til Siem Reap for også at hjælpe der. Det fortsætter han med, når ægteparret Clausen vender tilbage til Danmark om godt en måned.

Vokset op under De røde Khmerer

Savy Chum blev født i 1973 på en ø i Mekongfloden nord for Phnom Penh. Det var en tid præget af Vietnamkrigen og borgerkrig. To år senere fik De Røde Khmerer magten over hele Cambodja. Savys forældre men måtte begive sig ud på landevejen med de få ejendele, de kunne slæbe.

Efter to måneder endte de i Battambang 300 kilometer væk. Familien fik lov til at blive sammen, og Savys første erindringer er fra det børnecenter, hvor han og

hans to søskende blev anbragt, når forældrene var på markarbejde. Han husker stadig nogle af de sange og slagord, børnene blev indoktrineret med.

Savys familie var heldig, for de overlevede alle fem. Savy fik så meget skolegang, det var muligt i de kaotiske år efter De Røde Khmerer og under den vietnamesiske besættelse, men han fik aldrig mulighed for at få en uddannelse. I 1997 blev han gift med Oun, som familien havde valgt for ham. Men det er blevet til et lykkeligt ægteskab med to børn.

Axel Rye Clausen fortæller, at Savy blev døbt, kort før han blev gift. Han deltager gerne i gudstjenester, men han kæmper stadig med at forstå evangeliet.

FOTO: AXEL RYE CLAUSEN

BISHOFTU-ERKLÆRINGEN munder ud i et kald til alle lutheranere til at angre og vende sig bort fra synd, adlyde Kristus og gennem Helligånden arbejde for det gode

LM underskriver luthersk erklæring

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Et kald til trofasthed over for Gud, forpligtelse over for Bibelen og lydighed mod Kristus. Det er målet med en erklæring, som LM sammen med en række andre lutherske kirker og organisationer verden over har udformet med adresse til den verdensomspændende lutherske kirke.

Erklæringen, der indtil videre kun foreligger på engelsk, har fået navnet *Bishoftu-brevet til kirkerne* efter den etiopiske by, hvor underskriverne mødtes i begyndelsen af september.

Modstandsbrev

"Vores ønske med denne Bishoftu-erklæring er at opsummere og fremlægge den undervisning, som er

vores bibels og bekendelses arv. Vi udsteder også et kald – en invitation til lutheranere verden over til at bekende, angre, fornyes, reformeres og genfokuseres af Guds ord."

Sådan hedder det i begyndelsen af det fem sider lange dokument, hvor underskriverne bekender sig til de klassiske lutherske læresætninger. Dette giver sig udtryk i modstand mod abort og aktiv dødsbistand, ideologier, der søger at angribe "den guddommelige skabelse af mand og kvinde", forurening af naturen og flere andre ting.

Erklæringen munder ud i et kald til alle lutheranere til at arbejde for reformation i menigheden ved at angre og vende sig bort fra synd, adlyde Kristus og gennem Helligånden ar-

bejde for det gode og vende tilbage til "den mission Kristus gav sin kirke."

Mange lutheranere

Ud over Luthersk Mission er Bishoftu-erklæringen også underskrevet af de etiopiske, tanzaniske og peruanske lutherske kirker, som LM arbejder sammen med samt Norsk Luthersk Misjonsamband. Også Evangelisk Luthersk Netværk er med i erklæringen, som læner sig op ad Oden-seerklæringen, som ELN stod bag i 2006.

Men også lutherske kirker fra så forskellige lande som USA, Mongoliet, Indien, Tyskland og Sydsudan og flere andre er medunderskriverne. Erklæringen kan findes på dlm.dk under Om Os/Download/Fælles udmeldinger.

Vil gerne nå alle 16.370 grønlandere i Danmark

Fortsat fra forsiden

Det er en gruppe med ar på sjælen, som Søren Eriksen skal arbejde blandt, når han 1. januar bliver evangelist for LM blandt grønlandere i Danmark.

"Mit indtryk er, at grønlanderne blandt mange er dem, der rangerer lavest i Danmark. Årsagen er vel, at man ofte ser dem med en øl i hånden, men de har så mange smerter," siger han og uddyber:

"Det er typisk mennesker, der har haft det svært. Nogle har været udsat for seksuelle overgreb, er vokset op med alkoholiserede forældre, har oplevet omsorgssvigt og meget mere."

Han er bevidst om, at opgaven er svær og sammenligner med en bibelsk beretning:

"Jeg har ofte tænkt på Israelitterne, der vandrede rundt om Jeriko – altså det er jo som i tro at gå rundt om nogle metertykke mure velvidende, at jeg ikke kan skabe en forvandling i deres hjerter, men det kan Gud."

Løs arbejdsbeskrivelse

I 2017 var der registreret 16.370 personer i Danmark med Grønland som fødested. De bor over hele landet – flest i Nordjylland og færrest på Bornholm. De fleste bor i de større byer i Danmark, hvor der er oprettet særlige tilbud til udsatte grønlandere. Det gælder for eksempel Esbjerg, hvor også LM's værested Arken ligger, som Søren Eriksen blandt andet kommer til at bruge som base. Eriksen forklarer dog, at

han også er interesseret i at nå den langt større gruppe af grønlandere, som er velfungerende i det danske samfund.

Det er fortsat uklart, hvordan hans arbejdsdag som evangelist kommer til at være, forklarer han og tilføjer, at det kan være svært at begrænse til almindelig arbejdstid fra 8.00 til 16.00.

"Det svarer jo lidt til, da vi tog til Grønland. Da var det i udgangspunktet også en løs arbejdsbeskrivelse, hvor jeg oplevede, hvordan Gud lagde tingene til rette. I Nuuk fik jeg kontakt med fængselsindsatte, børn, hjemløse," siger han og tilføjer, at han beder Gud om, at han må opleve det på samme måde i de opgaver, der ligger foran ham fra januar. *n/m*

Vi skal ikke være bange for at tale om skam

LM's læreråd udsender samtaleark om skam til alle bestyrelser og prædikanter med opfordring til at drøfte emnet lokalt og på tværs af generationer

AF KARIN BORUP RAVNBORG

"Hvad kan vi gøre lokalt for, at LM både er et sted, hvor man ikke føler sig forkert, og hvor der samtidig tales tydeligt om menneskets ansvar og skyld og Guds dom og nåde?"

Sådan spørger Luthersk Missions Læreråd, efter de på et møde i marts drøftede emnet skam.

Derfor udsender de nu et samtaleark til alle LM's lokale forsamlinger med henvisning til en række artikler om samme tema i det seneste nummer af *Magasinet Budskabet*.

Åbenhjertig snak på tværs af generationer

Når LM tager emnet op, er det, fordi der er mange i vores tid og i vores præstati- onskultur, der kæmper med følelsen af skam som en forkerthedsfølelse, forklarer generalsekretær Søren

Skovgaard Sørensen.

"Vi er gode til at forkynde om, hvad det vil sige at være skyldig og frelst af nåde. Men måske ikke så gode til det med skam," indrømmer han.

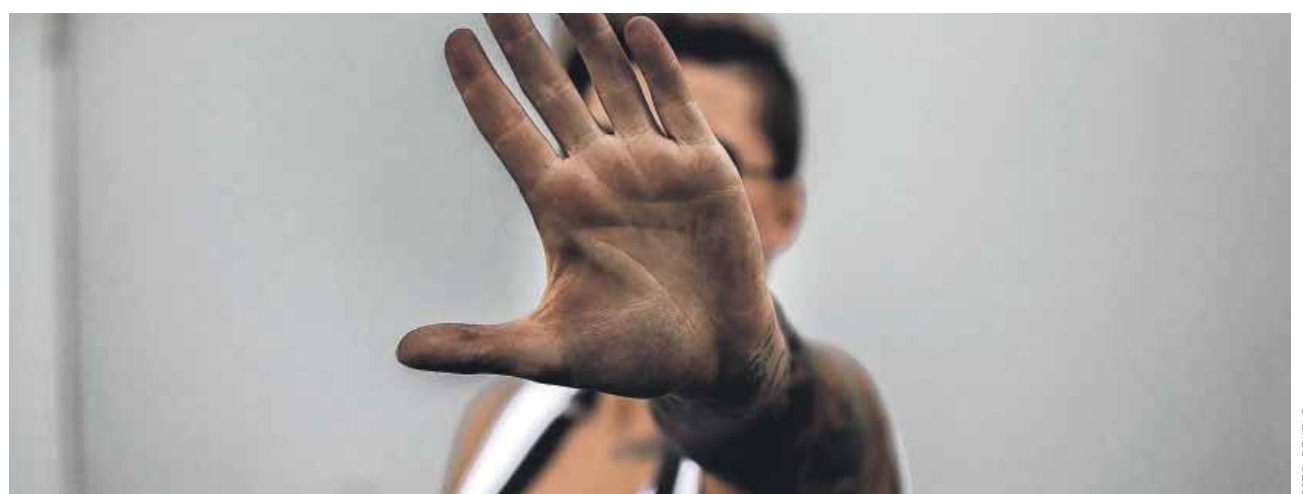
"Derfor skal vi øve os i at forstå og hjælpe dem, der føler skam. Og øve os i at forkynde, så skammen ikke bliver en blokering for at forstå talen om skyld og tilgivelse."

Et område, hvor det er let at misforstå hinanden

Ord som skyld og skam bruges ofte i flæng, og det gør det let at misforstå hinanden. Nogle har forladt LM, fordi de følte, der ikke var plads til dem.

"Her må vi tale om, hvad vi kan gøre, for at mennesker føler sig rummet i LM og ikke føler sig forkerte som mennesker," siger Søren Skovgaard Sørensen.

"Vi må øve os mere i at lytte til hinanden – og ikke have for travlt med kun at få

"Vi er gode til at forkynde om, hvad det vil sige at være skyldig og frelst af nåde. Men måske ikke så gode til det med skam," siger generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen.

sagt det, som er rigtigt eller forkert."

Magasinet Budskabet som baggrundsviden
Generalsekretæren opfordrer til, at man lokalt danner nogle samtalegrupper på tværs af generationer til at drøfte de udsendte spørgsmål.

Han henviser til artiklerne i *Budskabet 4/2018* som god og afklarende baggrundsviden.

Budskabet har desuden mange andre spændende emner på tapetet det kommende år, blandt andet: Kønsvirring, Menighedsledelse, Evangeliet til alle folk og Salmernes Bog.

Sådan kan samtalearket bruges:

- Den lokale LM-bestyrelse kan sætte sig sammen med LMU-bestyrelsen for at drøfte emnet
- Prædikanter kan danne et samtaleforum og invitere nogle unge med for at få deres input
- Emnet kan tages op i menigheden – på en weekend eller en Inspirationsdag både for LM og LMU
- Samtalearket kan drøftes i celle-/bibelstudiegrupper

LEIF BACH KOFOED ►► Vi har ikke kald til at give svar på spørgsmål, der ikke bliver stillet, men til at holde af og være elskværdige

Leif deler sin erfaring med de unge

Tidligere efterskolelærer arbejder stadig med teenagere. Nu som bedstefar for Sædding-Astrup LMU

AF KAJA LAUTERBACH

"En bedstefar er en, man kan slappe af sammen med. Men det er også en, man kan spørge til råds og tale personligt med – uden at andre behøver vide om det."

Sådan definerer Leif Bach Kofoed sin rolle. Han er ikke bare bedstefar til sine biologiske børnebørn, men også til de unge i Sædding-Astrup LMU.

"Det var de unge selv, der foreslog ordningen for 12 år siden, da jeg stoppede efter mange år som efterskolelærer," siger han og glæder sig over navnet "LMU-bedstefar", som han synes udtrykker kærlighed.

"De tænkte, at jeg gerne ville blive ved med at have teenagere i mit liv."

Noget er altid det samme

Som bedstefar i LMU er Leif Bach Kofoed med til cirka tre ungdomsmøder i løbet af året, hvor han holder bibeltimer og svarer på spørgsmål. Han er også på besøg et par aftener, når de unge holder kollektivuge i sommerhus en hel uge, og han med til julefrokost i LMU.

Ud over det står han altid til rådighed, hvis de unge har brug for en snak.

"Jeg går ikke rundt og 'sælger' mig selv. De unge skal

Leif Bach Kofoed sidder ikke med til bestyrelsesmøderne i LMU.

"Hvad enten jeg siger noget eller ej, ville jeg fylde for meget. Det gør bedsteforældre nemlig let," siger han.

med formanden og snakker programmet igennem. Han giver råd om emnevalg og prædikanter og balancen i programmet.

Især de gamles ansvar

Da Leif Bach Kofoed selv var ung, oplevede han en kæmpe afstand til de ældre i foreningen. Han håber imidlertid, at hans nuværende rolle kan være med til at løse noget af det.

"Jeg var aldrig kommet i tanker om at henvende mig til sådan en gammel mand, som jeg er nu. Det var ikke, fordi jeg ikke gad de gamle, men ingen signalerede, at de gerne ville høre om mig," husker han og understreger, at det især er de gamles ansvar at holde kontakt.

"Især er det vigtigt, at de kan lære at tie stille og høre efter. Vi har ikke kald til at give svar på spørgsmål, der ikke bliver stillet, men til at holde af og være elskværdige."

selv henvise hinanden: 'Prøv at tale med bedstefar om det problem!'" siger han.

"En gang imellem er der en, der henvender sig på sms med et spørgsmål. Så opfordrer jeg altid den unge til at komme på besøg. Vi får vendt nogle ting, og den unge får en fornemmelse af, at der sidder en gammel mand, som er interesseret i ham. Nogle gange inviterer jeg vedkommende til at komme igen, og vi får et samtaleforløb."

Selv om meget i teenagerens liv har ændret sig, oplever Leif Bach Kofoed, at der er nogle ting, som forbav-

sende nok altid vil være det samme.

Her hentyder han til de spørgsmål, de stiller. Det kan for eksempel være: Hvordan bliver jeg en rigtig kristen? Kan jeg også være et Guds barn? Jeg vil gerne, at Gud fylder mest muligt i mit liv, men hvordan gør jeg det? Hvorfor interesserer du dig ikke for mig, Gud?

Surprise-fejring

Leif Bach Kofoed er 74 år, og han begynder at opleve en lidt stor afstand til de unge rent aldersmæssigt.

"Men jeg tror også, at de nyder den erfaringsbyrde,

jeg slæber rundt med."

Da han havde været LMU-bedstefar i ti år, fik han en bekræftelse på, at de unge er glade for ordningen. De havde nemlig lavet en surprise-fejring for ham med sang og gave.

Han sidder dog ikke med til bestyrelsesmøderne – og det er helt bevidst.

"Hvad enten jeg siger noget eller ej, ville jeg fylde for meget. Det gør bedsteforældre nemlig let," siger Leif Bach Kofoed.

Han siger til bestyrelsen, at han altid er der, hvis de har brug for råd, og så mødes han hvert halve år

De krav, de unge møder i samfundet, er helt utålelige, mener Leif Bach Kofoed.

"Derfor er det så vigtigt, at vi ikke som ungdomsledere kun stiller høje moralske normer. Vi skal tage de unge, som de er, og så kommer der måske senere lejlighed til at få talt om det, hvis der er noget, de tænker forkert om."

Sig noget begavet

På et tidspunkt skal LMU'erne videre fra LMU. Men nogle steder kan det være en udfordring at få de unge til at føle sig hjemme i hovedforeningen.

"Vores bedstefar-ordning er en lille del af det projekt. Her var det LMU, der spurgte efter det, men jeg synes, det vil være lige så naturligt, at voksen-LM spørger: Hvordan kan vi være til hjælp?" siger Leif Bach Kofoed.

Han minder om noget andet, der ikke er originalt, men uhyre vigtigt, nemlig at huske at hilse på de unge og spørge til dem. At vise interesse og omsorg også for helt almindelige forhold.

"Vi skal sætte os ind i og prøve at forstå de unge og deres mærkelige interesser – sådan at vi kan sige noget begavet om for eksempel Brøndby eller FCM til de drenge, der interesserer sig for fodbold.

Det er rigtig rart med en LMU-bedstefar

"Det er rigtig rart med en bedstefar, der har både åndelig erfaring og livserfaring," siger Jonas Kjærgaard, der de sidste to år har været formand for Sædding-Astrup LMU.

Han er glad for at bruge Leif Bach Kofoed som sparingspartner i åndelige spørgsmål. Både når bestyrelsen har brug for hjælp til at finde talere og emner, men også hvis en taler har bragt noget på banen, de unge ikke helt forstår.

"Vi har været ude for, at en taler ikke forstod målgruppen, og så var det godt at kunne have Leif med ind

Jonas Kjærgaard og Kathrine Hagelskjær er glade for, at de har en bedstefar i Sædding-Astrup LMU.

over," siger han.

"Leif er også altid til rådighed, hvis nogen gerne vil tale om personlige spørgsmål. Det er rart, at der er én

fast person – med livserfaring – man kan henvende sig til," siger Kathrine Hagelskjær, der også er med i bestyrelsen.

"Alle LMU'erne får hans emailadresse og mobilnummer og kan selv bestemme, om de vil være anonyme, når de henvender sig til ham."

De to bestyrelsesmedlemmer fornemmer, at LMU'erne er meget frimodige og gør brug af det.

Fordybelse i egen LMU

Der er godt 20 unge fra konfirmationsalderen til cirka 22 år. Programmet varierer mellem to bibelstudier, en bibeltime og en aktivitetsaften om måneden.

"Vi vægter meget at have tæt kontakt med hinanden frem for at tage rundt til ar-

rangementer andre steder. Vi tror nemlig, at fordybelse i vores egen LMU giver anledning til at være mere frimodige," siger Jonas og Kathrine.

Tillid og relationer

Hvert år i december har de kollektivuge, hvor de unge bor sammen i et stort sommerhus og kører i skole og på arbejde derfra. De er sammen om alt hele døgnet, og derfor lærer de hinanden at kende på en anden måde end ellers. I den forbindelse holder de en julefrokost, og her er Leif Bach Kofoed altid med. Det er også med til at styrke relationen til ham.

Leif Bach Kofoed er dog ikke inde over alt, hvad der sker i LMU'en.

"Men vi forsøger at have flere bibeltimer med ham i løbet af året. Vi vil nemlig gerne have, at han er en, de unge ser flere gange og får tillid til," siger Kathrine.

Efter bibeltimerne er der altid mulighed for at stille spørgsmål – også ud over emnet.

Sædding-Astrup LMU mødes rundt i hjemmene, og dem, de er hos, er for det meste med til LMU. Jonas glæder sig over, at de på den måde får relation til flere voksen-LM'ere. *kl*

TEMA | GODT NABOSKAB

SEBASTIAN OLESEN ►► Jeg sagde: Jeg tilgiver dem, der har gjort det, og jeg vil stadig ses med jer, men ikke i min lejlighed

Pludselig stod der 15 kriminelle unge i Sebastians lejlighed

Da en gruppe unge kastede molotov-cocktails efter politiet, fik Sebastian et særligt hjerte for dem

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

En tirsdag aften i juni 2015 blev der kastet sten og molotov-cocktails mod en politibil i Vollsmose i Odense. Danmarks øjne var rettet mod bydelen, og det gjorde også noget ved IMU'eren Sebastian Olesen, der var flyttet fra Skjern dertil året før for at studere.

"Jeg følte med det samme Guds kærlighed til dem, så jeg bad Gud om, at jeg måtte møde dem og fortælle om Guds kærlighed."

Det gjorde han, og hver uge derefter inviterede han dem og flere af deres venner med op i den lejlighed, han deler med to venner.

Molotov-drengene

Sebastian Olesen flyttede til Vollsmose for at være en nabo til dem, der bor i ghettoen. Ofte går han en tur i bydelen, hvor han beder og ser efter nogen, han kan tale med.

Fire måneder efter episoden i juni gik han og bad og mødte nogle fyre, som han faldt i snak med. Ved deres næste møde var der en, der spurgte:

"Har du hørt om molotov-drengene? Det var mig og ham dér."

Sebastian blev begejstret og spurgte straks, om han måtte bede for dem. Det fik

Unge i Vollsmose kastede sten og molotov-cocktails mod en politibil. Sebastian Olesen spurgte Gud, om det var en god ide at invitere dem hjem – og han fik fred i at gøre det.

han lov til, og de spurgte, om han ville møde de andre også. Det ville han gerne.

For at bevare kontakten tænkte han på at invitere dem hjem til sig. Det var efterhånden blevet for koldt til at mødes og sidde udenfor.

"Det havde jeg det ikke godt med, for de røg hash, var kriminelle og snakkede om at bryde skolens pengeskab op. De har en barsk udstråling, er provokerende og udadreagerende. Så jeg spurgte Gud, om det var en god ide, og jeg fik en fred i det."

15 kriminelle i stuen

Han inviterede fem-seks af de unge hjem til sig. Da de kom, ringede de efter nogle

FOTO: FLICKR.COM/TORSTEN SCHOLZ

flere. Pludselig stod der 15 unge i hans lejlighed, der alle havde været i fængsel, siger han. Hat han skulle arbejde lidt på at finde alternative samtaleemner og sluge den kamel, at de røg hash – dog kun på altanen. Han foreslog et spil mator, men det var noget af en udfordring at være bank, griner han.

De unge blev hele aftenen og natten. Han fik lov at tage flere til side og bede for dem personligt.

"De spurgte 'hvorfor gør du

det her?'. 'Fordi jeg holder af jer'. 'Hvor sejt! Alle de andre danskere kan ikke lide os.'"

Da de tog hjem klokken 04.30, var Sebastian skræmt. Nu vidste de jo, hvor han boede. Men han var også begejstret over, at han havde mødt dem, som Gud havde lagt hen til ham. Han aftalte med dem, at de måtte komme hver uge, og sådan var det i ti måneder. Men da tre af dem stjal hans husnøgle og hans fars bil og var nær ved at køre en flok børnehaverbørn ned og

smadre bilen, var Sebastian rystet.

"Jeg ville have en undskyldning, men ingen ville sige noget. Så jeg sagde 'jeg tilgiver dem, der har gjort det, og jeg elsker jer og vil stadig ses med jer, men ikke i min lejlighed', og sådan har det været siden."

Guds frikendelse størst

Ingen af de unge er kommet til tro, så vidt Sebastian kan se. Men de lytter, når han taler om sin tro. En aften sad han med de unge, der skulle

retten for at have angrebet politiet. Han spurgte dem, om der var noget konkret, han skulle bede for.

"De grinede og spurgte mig om at bede for deres frikendelse."

Sebastian fortalte dem, at Guds dom er større end rettens, og at intet er større end at blive frikendt af Gud, som dømmes alle for det, man har sagt, tænkt og gjort. En af de unge blev helt stille, fortæller Sebastian.

"Men der er en måde, du kan blive frikendt," fortsatte Sebastian, og den unge hvilede "hvordan?"

"Gud sendte Jesus for din og min skyld. Han tog straffen for det, vi har gjort forkert. Er han herre i dit liv, er du frikendt," lød svaret.

Den unge skiftede emne, men Sebastian forklarer, at han har snakket med ham flere gange siden. Det har han også med den fra gruppen, som i begyndelsen var den mest skræmmende. Han er blevet åben for evangeliet, forklarer Sebastian.

"Han siger, at han nu frygter Gud og ikke vil leve som kriminel. Han siger også, at han er født som muslim, men ikke ved, om islam er sandt."

Desværre har Sebastian ikke set ham i en del måneder. Han opfordrer *Tro & Missions* læsere til at bede for den unge mand.

Godt naboskab går begge veje

At hjælpe og vise omsorg er ikke noget, som kun kristne kan

AF KAJA LAUTERBACH

"Der, hvor vi boede tidligere, havde vi en nabo, som vi delte bagtrappe med. Begge forældre arbejdede sent flere gange om ugen, så det var en udfordring for dem at nå de praktiske ting – og også have tid til samvær med børnene."

Det fortalte Lars B. Larsen

en dag, hvor snakken rundt om frokostbordet på LM's sekretariat faldt på, hvordan man har det med sin nabo.

"Det førte til, at vi sagde til moderen, at hun var velkommen til bare at hente sine børn og lege med dem, og så kunne de komme ind og spise hos os. Vi skulle jo alligevel lave mad."

Når måltidet var forbi, gik nabokonen ind og put-

tede sine børn. Det var kun få gange, de to familier var sammen i længere tid om aftenen, men Lars B. Larsen fortæller, at det har ført til, at hans kone og nabokonen nu er bedste venner.

Varm mad hver dag

Hjælpsomhed og godhed kan også føre til gensidig hjælp, fortalte en anden kollega:

"Mine forældre har altid være meget opmærksomme på andre. For ikke så længe siden var min mor indlagt på sygehuset, og min gamle og svage far var alene hjemme, men så kom naboerne med varm mad til ham hver dag."

Åbne vinduer

Godt naboskab er imidlertid ikke forbeholdt, at den kristne skal gøre noget for

sine naboer. Det er også at tage imod, når naboerne byder ind og viser omsorg.

En kollega fortæller, at naboen sendte en sms en aften om, at et vindue på første sal stod åbent, og at han lige ville sikre sig, at der var nogen hjemme, der kunne lukke det.

En anden fortæller om dengang, hun blev vækket en nat ved, at naboen rin-

gede og spurgte, om der var ild i stuen.

Det viste sig heldigvis, at det kun var genskin fra lys i et skab, der ikke var blevet slukket, og som naboen kunne se.

Omsorg fra naboen behøver slet ikke være ekstraordinær. Det kan også være tilbuddet om at passe hunden, kaninen eller potteplanterne, når man er på ferie.

TEMA

ANDERS BÆKGAARD ►► Det er ikke normalt i Danmark, at man hjælper andre – og slet ikke gratis. Det vækker interesse og nysgerrighed, og så kommer snakkene

Vestjyske unge hjælper lokalsamfundet

Skjern/Tarm LMU tilbyder praktisk hjælp til byens indbyggere to gange om året. Det fører ofte til samtaler om Jesus og troen på ham

AF KAJA LAUTERBACH

"Mangler du tid og kræfter til at få slået græsset, malet værelset, gjort rent eller lignende? Vi er en gruppe unge i Skjern og omegn, som gerne vil tilbyde en hjælpende hånd helt gratis!"

Gruppen består af unge LMU'erne i Skjern/Tarm LMU. For godt en måned siden lavede de et opslag på Skjern bys Facebookside med denne tekst for at gøre byens borgere kendt med tilbuddet om praktisk hjælp, fortæller Anders Bækgaard, der er formand for Skjern/Tarm LMU.

De indrykkede også en annonce i Ugeposten, og det havde de gjort i så god tid, at byens borgere havde tre uger til at melde sig med opgaver, som de gerne ville have hjælp til – enten via Facebook eller ved at sende en email.

Fra hækklipping til flyttehjælp

Lørdag den 29. september mødtes 17 LMU'ere i missionshuset i Skjern til morgenmad, før de tog rundt til mennesker i byen, der havde bedt om hjælp til praktiske opgaver.

Mange steder hjalp de unge fra Skjern/Tarm LMU til med have- og høstarbejde.

Der var nok at tage fat på, fortæller Anders Bækgaard.

"I den første tid efter vi havde slået annoncen op, gik det lidt sløjt med at melde ind med arbejde, men til sidst var der næsten for mange opgaver, i forhold til hvor mange vi var."

Opgaverne strakte sig lige fra havearbejde som hækklipping, græsslåning og sammenrivning af græs og blade til hjælp med at flytte. Der var også nogen, der gerne ville have et høløft tømt for halm.

Mere snak end praktisk hjælp

"Det er alle mulige forskellige mennesker, som gerne vil have vores hjælp til et eller andet. Enlige ældre, unge familier. Nogle få er kristne, men de fleste kender ikke troen," siger Anders Bækgaard.

LMU'erne har ikke en bag-

tanke med, at dem, der får hjælp, også skal høre om Jesus, men den praktiske hjælp giver ofte mulighed for at fortælle om troen.

"Det er ikke normalt i Danmark, at man hjælper andre – og slet ikke gratis. Det vækker interesse og nysgerrighed, og folk spør-

ger: 'Hvorfor gør I det?'" siger han.

"Og så kommer snakkene." Nogle steder oplevede LMU'erne, at der ikke var

ret meget at lave – kun lidt oprydning i eller rundt om huset. Der var større behov for at snakke end for praktisk hjælp.

Sammen med en god ven var Anders Bækgaard selv ude ved en kvinde, hvor de arbejdede i 20 minutter og snakkede i to timer.

"Min ven sluttede af med at give hende en bibel og bogen *Hvad skal jeg med Jesus?*" siger han. Han tilføjer, at han har snakket med hende efterfølgende og prøver at finde et Alpha-kursus, som han kan foreslå hende at deltage i.

Vi kunne sagtens have flere arbejdsdage

Skjern/Tarm LMU tilbyder praktisk hjælp til lokalområdet to gange om året, og Anders Bækgaard fortæller, at det nu er tredje gang, han er med til det.

De fleste LMU'ere i Skjern/Tarm er gymnasieelever, og de synes rigtig godt om at komme ud at hjælpe mennesker med praktiske opgaver, fortæller formanden, der selv er en af de få lidt ældre, der har erhvervsarbejde.

"Nogle har endda sagt, at vi godt sagtens kunne have flere af den slags arbejdsdage."

Nabopigen inviterede hende med til juniorklub

Et hul i hækken blev Tines vej til gode venskaber og tro

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

En ung konfirmand, der krampagtigt holder fast i gelænderet på altersranken med begge hænder. Sådan

husker Tine Szilas sit konfirmationsbillede og den beslutning, hun traf den dag:

"Gud, nu gør jeg det, nu tror jeg på dig".

Hun voksede op i et hjem uden for Hillerød i 1970'erne, hvor tro og bibel ikke hørte til hverdagen, men der var et hul i hækken til genboen. Det hul blev også hendes indgang til troen.

Mit navn på bedelisten

"Starten var vel, at søndagsskolelærer Jens Madsen kom i sin gamle Morris 1000. Bag på bilen lukkede han to døre op, og stoppede

så ellers villavejens børn ind og kørte os i søndagsskole."

Senere blev Tine veninde med pigen, der boede i huset bag hendes. Her blev der afholdt juniorklub, og efter at være blevet inviteret med, var det naturligt at smutte gennem hullet i hækken.

"Nogle gange blev jeg og sov hos hende og hørte, at de voksne bad sammen efter juniorklubben. Jeg bemærkede, at det betød noget for dem at lægge tingene hen til Gud, og jeg er næsten sikker på, at jeg hørte mit navn blive nævnt i deres bøn."

På et tidspunkt fik hun det dog sådan, at juniorklub ikke var smart længere.

"Men en dag jeg stod i en gruppe, kom min veninde forbi, stoppede op og spurgte: 'Hvorfor kommer du ikke i juniorklub længere?'"

Tine mærkede, at hun savnede juniorklubben og begyndte igen. Siden har hun kommet i LM.

Længsel efter Gud

I juniorklubårene fik Tine den ide, at hun ville skifte skole til den kristne friskole Johannesskolen.

"Jeg havde gode argumen-

ter over for mine forældre, for undervisningen var alt for løs i min skole. Vi skulle ofte spille rundbold og lave skuespil, og jeg ville lære noget mere."

Hun var nødt til at gå femte klasse om, for Johannesskolen var så ny, at der endnu ikke var sjette klasse, som hun egentlig skulle starte i, men hendes forældre bakkede altid op om hendes engagement i kristent arbejde, selvom de ikke selv var en del af det.

"Det var utrolig vigtigt for mig at være i det kristne miljø," siger hun og tilføjer,

at søndagsskole, juniorklub, kristen friskole, lejre og senere også pigeakor var hendes vej til gode relationer og troen på Gud.

I dag er hun selv viceskoleleder på en kristen friskole på Fyn, hvor hun bor.

"Jeg kan identificere mig med de børn, der kommer fra hjem, der ikke har den store kirkelige tilknytning. Jeg ved, at Gud kan kalde på børn. Når jeg beder for dem, beder jeg Gud skabe en længsel efter ham i deres hjerter. Sådan havde jeg det selv, selvom jeg dengang ikke helt vidste, hvad det var."

MICHAEL AGERBO MØRCH ►► Jeg skylder Gud at bruge mine anlæg efter bedste evne, så jeg ærer ham med min tjeneste og bliver til gavn og glæde for min næste

12-talskultur og netprædikanter kan påvirke prædikener

At have perfektion som ideal kan både bryde ned og sætte i gang

AF MICHAEL AGERBO MØRCH
ADM. LEDER AF DBI'S CENTER
FOR TEOLOGI I PRAKSIS (CTIP)
MAM@DBI.EDU

I min forrige kronik (*Tro & Mission* nummer 16) argumenterede jeg for, at mange danskeres uvidenhed om Bibelen og kristendommen kan ses som en missionsmulighed, fordi mange er nysgerrige efter at vide, hvad Bibelen og kristendommen egentlig handler om.

Men nysgerrigheden er ikke ukritisk. Folk er vant til højt formidlingsniveau i medierne, på uddannelserne og i samfundet generelt. Det skaber store forventninger til kristne forkyndere, som må overveje, om de skal forsøge at imødekomme kravene, og hvis de skal det, hvordan de så gør det.

At det er en balancegang, vidner Bibelen om. For ligesom Paulus kan kritiseres forsøg på at vinde mennesker for Kristus med retorisk snilde (mest berømt er nok 1 Kor 1-2), lige så åbenlyst er det, at Paulus selv, men også David, Johannes og ikke mindst Jesus var fremragende undervisere, poeter, talere med mere. Kedelige prædikener og mangel på kreativitet og udvikling er altså ikke i sig selv tegn på forkyndelse "med ånd og kraft som bevis", sådan som Paulus taler om det (1 Kor 2,4).

Perfektionskulturens pres
Vores kultur hylder perfektion på en meget skamløs og omsiggribende måde. Folk skal udmærke sig i alt, hvad de foretager sig, og kun den optimale præstation kan godkendes. "X Factor-kultur" og "12-talskultur" er udtryk, der vidner om denne tendens. Den kultur kræver mange triste skæbner, når stress, ensomhed, udbrændthed og bristede drømme sætter ind.

For en kristen forkynder

Mange unge prædikanter bruger lang tid på at file deres prædikener til, siger Michael Agerbo Mørch. Spørgsmålet er, hvorfor de gør det: For at mennesker kan få det bedste, de kan give, eller fordi de er bange for ikke at slå til?

er denne kulturelle situation dødbringende gift. Det kvæler totalt frimodigheden, hvis man skal bringe et budskab, der er dårskab for verden med et krav om succes. Hvis ens løn som forkynder ikke er en skat i Himlen, men bifald og popularitet i dette mørke, ender man som en fattig mand. For enten opnår man ikke, hvad man begærer, fordi budskabet ikke kilderer folks ører, eller også tilpaser man sig, men ender uden for Guds nærvær i tid og evighed.

Det er en enorm udfordring særligt for os yngre prædikanter, at vi vokser op i en tid, hvor kun det bedste accepteres, samtidig med at vi forsøger at bevare ydmyghed og integritet i forkyndelsen af evangeliet. Måske ligger den væsentligste årsag til manglen på unge prædikanter her: angsten for at fejle! Jeg har talt med flere yngre prædikanter, som fortæller, at de har svært ved at slippe prædikenforberedelserne, fordi de hele tiden gerne vil file den til. Et godt, selvansøgende spørgs-

mål er her: nørkler du med prædikenen, fordi du elsker mennesker, så de fortjener det bedste, du kan give, eller fordi du er bange for ikke at slå til?

Teknologiens tilbud

Man kan forstå vores samtid som en teknologisk revolution, der ingen ende tager. Revolutioner er normalt begivenheder, der kort og konstant vender tilstandene på hovedet. Men den nuværende teknologiske revolution er langvarig og stabil – alt er blevet ændret, men alligevel har vi formentlig kun set begyndelsen!

Det har ændret – og ændrer – vores samfund grundlæggende, hvilket jeg allerede har skrevet om flere gange i denne avis. For os kristne formidlere har for eksempel internettet sikret en helt enestående række af hjælpemidler til vores forkynderarbejde. Enhver passage kan findes kommenteret på nettet. Der er pædagogiske virkemidler få klik væk. Der er fora, som støtter og udfordrer til arbejdet og så videre. Samlet

set har vi vel aldrig haft så gode muligheder for at gøre den menneskelige del af forkynderarbejdet så godt som nu.

Alligevel er internettet også en udfordring for arbejdet med forkyndelsen, fordi man dér kan finde uendelige mængder af forkyndelse fra utroligt dygtige prædikanter.

Selv har jeg overvejet, om jeg burde lade være med at holde mine egne prædikener og bare oversætte John Pipers, D.A. Carsons, Kevin DeYoungs med flere, for jeg når dem jo aldrig til sækkeholderne. Men jeg tror på det personlige vidnesbyrd som forkyndelsens nerve, så det går nok ikke.

De tjener dog stadig til inspiration og udfordrer mig til at dygtiggøre mig, så mine tilhørere skal have samme taknemmelighed for min tjeneste, som jeg har for deres. Tænker man sådan, bliver det opbyggende at have adgang til så mange prædikener, der er langt bedre, end man nogen sinde kunne lave dem selv, i stedet for nedbrydende for frimo-

digheden.

Opsummeret betyder det, at vi dels må fly og afsky perfektionskulturens dræbende pres, men samtidig frimodigt anvende alle forhåndenværende hjælpemidler til at producere så god og perspektivrig en forkyndelse som muligt.

Synlighed i fremgang

For mange prædikanter er Joh 3,30: "Han skal blive større, jeg skal blive mindre." en central bøn – og det er den bedste medicin i nutidens kultur. For når alt vores arbejde er færdiggjort, og regnskabet gøres op, tilhører al ære Guds slagtede Lam (Åb 5,12). Det er ikke bare en from bemærkning, men en frisættende over-

skrift over vores tjeneste: Det handler slet ikke om mig!

Men selvom æren alene tilhører Kristus, er det ikke en fribillet til slaphed. Paulus giver for eksempel Timotheus den opmuntring, at hans fritagelse fra omverdens pres ikke må føre til slendrian. Han opmuntrer og udfordrer i én og samme passage:

"Det skal du påbyde og lære. Lad ingen ringeagte dig, fordi du er ung, men vær et forbillede for de troende i tale, i adfærd, i kærlighed, i troskab, i renhed. Indtil jeg kommer, skal du tage vare på skriftlæsningen, formaningen og undervisningen. Forsøm ikke den nådegave, som du fik i kraft af profetier og under håndspåbyggelse af ældsterådet. Tag dig af alt dette, lev i det, så alle kan se, at du gør fremskridt. Giv agt på dig selv og på den undervisning, du giver, hold fast ved det; for når du gør det, bliver du til frelse både for dig selv og for dem, der hører på dig" (1 Tim 4,11-16).

Det er klare ord. "Lad ingen ringeagte dig", "Forsøm ikke den nådegave", "lev i det, så alle kan se, at du gør fremskridt".

Den sidste sætning kvier jeg mig ved at fremhæve, men det står der jo! Så kan det heller ikke være teologisk kriminel at arbejde intenst på at blive den bedste version af mig selv som formidler. Ikke fordi jeg skal fremstå som særlig dygtig eller enestående eller for at vinde et navn for mig selv, men fordi jeg skylder Gud at bruge mine anlæg efter bedste evne, så jeg ærer ham med min tjeneste og bliver til gavn og glæde for min næste.

I fire kronikker hen over sommeren og efteråret beskriver ph.dk-studerende Michael Agerbo Mørch nogle områder, hvor LM og kirken generelt møder muligheder og udfordringer. Emnerne er fokuseret omkring lederskab og forkyndelse, da det er to områder, som spiller afgørende ind på næsten alle LM's aktiviteter. Denne kronik er den sidste af fire artikler.

KIRKE ▶

JOHN WYATT ▶ Uanset hvad man kalder det, er aktiv dødshjælp drab

Frygt for uværdighed bag ønske om kontrol over døden

Kristen engelsk læge og professor underviste i Danmark om aktiv dødshjælp

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Nutidens vesterlændinge frygter døden og den sidste tid inden døden. Holdningen er, at det er uværdigt ikke at kunne klare sig selv. Aktiv dødshjælp er et resultat af dette ønske. Men præmissen er forkert. Menneskets værdighed er iboende fra skabelsen, og også Gud selv blev et menneske, der ikke kunne klare sig selv.

Det mener den kristne engelske børnelæge og professor i etik John Wyatt, der gæstede Danmark som taler ved Kristelig Lægeforenings årsmøde 5.-7. oktober. Den 66-årige professor har skrevet flere bøger om etik omkring menneskelivets begyndelse og afslutning. Hans nyeste bog *Dying Well* (dansk: At dø godt) tager livtag med aktiv dødshjælp og nutidens forhold til døden.

En hurtig glidebane

Ligesom i Danmark er aktiv dødshjælp ulovlig i England, trods det at et flertal i befolkningen er for. Den engelske professor frygter ligesom mange andre, at det kun er et spørgsmål om tid, før aktiv dødshjælp bliver lovlig.

Det er blandt andet bekymrende, fordi det er en glidebane, forklarer han:

"I Holland (red: hvor aktiv dødshjælp har været lovlig siden 2001) ser man næsten aktiv dødshjælp for kræftpatienter som rutine. Nu handler debatten om psykiske lidelser og sågar folk, der blot hævder at være trætte af livet," siger han og forklarer, at han har talt med hollandske læger, der føler sig presset af befolkningen.

"Befolkningen siger: 'I er her for at stoppe lidelsen. Jeg lider, og det er dit job at få det til at stoppe.'"

Glidebanen behøver ikke tage ret lang tid, advarer han og henviser til Canada, hvor højesteret lovliggjorde aktiv dødshjælp i sommeren 2016. Her er det i dag blevet en del af hospitalsvæsnets faste tilbud. Også inden for lindrende pleje af

"I kristen tankegang er gensidig afhængighed det vigtigste," siger engelske John Wyatt.

døende patienter, siger han.

Målet er patientens død

"Antagelsen i dag er, at man har alle mulige slags behandlingsmuligheder, indtil lægerne til sidst siger 'beklager, vi ikke flere behandlingsmuligheder', og så indtræffer døden."

Ønsket om kontrol er et hovedargument for mange fortalere for aktiv dødshjælp og også grunden til, at langt flere frygter demens end kræft, mener han. Et andet hyppigt brugt argument er, at man af medlidenhed bør tilbyde aktiv dødshjælp for at hjælpe folk ud af en uværdig situation.

Men uanset hvad man kalder det, er aktiv dødshjælp drab, fastslår John Wyatt og kalder argumenterne for sproglig manipulation. Han sammenligner det med slangens ord til Adam og Eva: "Har Gud virkelig sagt?"

"Aktiv dødshjælp er bevidst medicinsk drab på en person, som ikke vurderes værdig til at leve."

Han mener, at uanset om lægen udfører aktiv dødshjælp eller rådgiver patienten om, hvordan hun skal dø, er lægens intention patientens død, og dermed er Bibelens bud om ikke at slå ihjel overskredet.

Afhængige af hinanden

Den engelske læge og professor i etik mener, det er forkert at anskue et menneskes værdighed ud fra dets menneskelige omstændigheder.

"Vores samfunds største værdi er at klare sig selv. Men i kristen tankegang er gensidig afhængighed det vigtigste," siger han og forklarer, at alle mennesker, måtte skiftes, mades og holdes varme for at overleve deres første år.

"Da min mor fik svær demens, var hun helt og aldeles afhængig af hjælp. Da jeg besøgte hende ved afslutningen af hendes liv, måtte jeg made hende med en ske. Det gik op for mig, at det var det samme, hun havde gjort for mig engang."

Han mener, det er en tilbelsk tanke, at vi er skabt af støvet og dermed skrøbelige for at være afhængige af hinanden og understreger, at sådan var det inden syndefaldet. Skrøbeligheden og den gensidige afhængighed er altså ikke en konsekvens af synden.

"Det besvares aldrig tydeligt, hvorfor Gud ville det sådan, men vi får et hint: Guds mening er, at hans magt skal komme til syne i magtesløshed."

Gud skabte ikke kun skrøbelige mennesker, men blev også selv et skrøbeligt menneske, der måtte vaskes, mades og skiftes.

"Og selv på daværende tidspunkt var han en del af treenigheden og opretholdt universet med sit ord. Hans værdighed blev ikke mindre af hans skrøbelighed. Heller ikke på korset, hvor han skreg 'Jeg tørster:'"

"Så det er forkert, hvis folk ikke ønsker at ligge andre til byrde. Vi blev designet til at være hinandens byrder."

LM'er ny formand for Dansk Balkan Mission

Bestyrelsen for Dansk Balkan Mission har konstitueret sig med Jens R. Rasmussen fra Brændstrup som ny formand.

61-årige Jens Rasmussen er godt kendt med DBMs arbejde ganske godt indefra. Han har besøgt BDM's arbejde i Rumænien 25-30 gange og været byggeleder på de fleste af de multihuse, som BDM har opført i Rumænien. Hans ønske er, at DBM kan fortsætte som hidtil, hvor mission og hjælp til dem, der trænger, kan følges ad.

Jens Rasmussen afløser Niels Arne Skov, der har været formand for BDM i 27 år. *kl*

Ny skoleleder på Peterskolen på Bornholm

Den kristne friskole Peterskolen i Rønne har ansat Hans Ulrik Munk som ny skoleleder fra 1. april 2019.

52-årige Hans Ulrik Munk har været ansat på Agerskov Kristne Friskole siden 2004 – de sidste ni år som skoleleder. Før den tid var han juniorsekretær i LM's Børne- og Juniorarbejde.

På Peterskolen afløser han Kjeld Olesen, der fratræder som skoleleder med udgangen af 2018. *kl*

Løsladt præst bad for præsident Trump

Den amerikanske præst David Brunson, der sad fængslet i Tyrkiet under anklage for spionage, er blevet løsladt. Det sker efter flere måneders økonomiske sanktioner. Samtidig er en mulighed for forbrødring mellem de to lande mod en fælles modstander opstået efter en amerikansk journalist med baggrund i Saudi Arabien formodes myrdet på den saudiske ambassade i Tyrkiet.

Efter sin hjemkomst besøgte Brunson Det Hvide Hus, og han og hans kone benyttede spontant muligheden for at bede for præsident Trump.

Til journalisterne forklarede præsten og hans kone, at de vil bruge den kommende tid sammen med deres børn.

Brunson blev arresteret i oktober 2016 efter kupforsøget mod Tyrkiets præsident Erdogan. *n/m*

Højesteret: Bagere frikendt for homo-diskrimination

Det nordirske kristne bagerpar Amy og Daniel McArthur, der nægtede at lave en kage med ordene "Støt homoægteskaber", fik den 10. oktober Storbritanniens højesterets ord for, at de ikke havde diskrimineret deres kunde Gareth Lee.

Lee, der er medlem af en gruppe, der kæmper for homoseksuelles rettigheder, bad i 2014 parret lave den pågældende kage. Dette afslog de, fordi de mente, kagens budskab var i strid med deres kristne overbevisning.

I første omgang mente den lokale retsinstans, at der var tale om diskrimination. Parret appellerede til Nordirlands appelret, som dog bekræftede dommen.

Højesteret var dog ikke enig med appelretten. I deres enstemmige afgørelse hed det, at bagerne ikke afviste at lave kagen på grund af kundens seksuelle orientering, men at de ville have afvist at lave en sådan kage for enhver kunde uanset vedkommendes orientering.

Homoseksuelle har ikke ret til at blive viet i Nordirland. *n/m*

HR-MEDARBEJDER OG TEAMKOORDINATOR

Til LM's sekretariat i Hillerød søger vi en HR-medarbejder. Du kommer til at arbejde med kontrakter, personlighedstests, løn, sociale ydelser og lovgivning i forhold til LM's ansatte.

Du skal derudover være teamkoordinator i resurse-teamet, hvor du skal sikre koordinering af arbejdsopgaver og strukturering af arbejdsgange.

Du bliver en del af et team, der er med til at skabe gode rammer for resten af organisationen – det er meningsfuldt at arbejde i LM's resurseteam!

Få mere at vide

Detaljeret stillingsbeskrivelse findes på www.dlm.dk/job. Kontakt gerne resursechef Johnny Lindgreen for flere informationer på jl@dml.dk / 30 11 83 13.

Ansøgningsfrist: 15. november
Ansættelse: 1. december eller snarest derefter

Heragården - et § 107 botilbud

- for unge med særlige behov.
- personlig udvikling og botræning
- 13 beboere mellem 18 og 35 år
- kom og bliv klar til at bo selv
- støtte til uddannelse / job på særlige vilkår
- socialt fællesskab

Tlf.: 96 27 31 00

Find os på www.heragaarden.dk

Vi arbejder ud fra de kristne livsværdier med ligeværdighed og næstekærlighed

NOMADEEVANGELIST OG UNDERVISER I TANZANIA

LM søger en missionær, som via evangelisations-ture og undervisning på bibelskolen i Ilambilole ved Iringa vil arbejde på at nå længere ud med evangeliet blandt nomader. Stillingen ønskes besat hurtigst muligt. Læs mere på dlm.dk/job/mlsioner

Vil du vide mere?

Kontakt missionskonsulent Christian Lund Pedersen på telefon 93 88 02 56 / clp@dml.dk.

Er du vores nye lærer?

Ølgod Kristne Friskole søger en lærer med ca. 80 % ansættelse pr. 1. januar 2019.

Din faglige profil:

- Dansk og tysk på mellemtrin og i udskolen
- dansk som læseløft
- andre fag kan komme på tale

Se hele stillingsopslaget på www.okf.dk

Ølgod Kristne Friskole

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik
- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

128 Aarhus lejligheder i grønne omgivelser

Lyse, rummelige og delevnede lejligheder - 2, 3 eller 4 værelses - til en fornuftig pris, i cykelafstand fra Aarhus C og de fleste uddannelsesinstitutioner.

Tjek ind på vores nye hjemmeside og få indtryk af lejlighederne og dem der bor i dem.

Hejredalsparken.dk
Lejligheder i Aarhus

WWW.DLM.DK

Her finder du inspiration, nyheder, fakta, vidnesbyrd og meget mere!

Farverivej 8, Skjern, 97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

penta byg a/s

HOVED- OG
TOTALENTREPRISER
PENTABYG.DK

Er du leder/præst til meget aktiv kirke i Silkeborg?

Borgerkirken er en overordentlig aktiv kirke i Silkeborg med ca. 80 medlemmer. Vi vil fortælle Silkeborg evangeliet og indbyder til fællesskab på utallige måder. Hver søndag tales der over relevante hverdagstemaer som gør Guds ord værdifuldt at lytte til og konkret at bruge.

- Vi har mulighed for at ansætte en leder/præst til at supplere vores præst, Frands. Stillingen er fuld tid eller efter aftale. I vil have et godt og tæt teamwork. Dine opgaver bliver bl.a. at lede frivillige, smågrupper, daglig drift og aktiviteter m.v.
- Du er uddannet, men ikke nødvendigvis som teolog/præst; så du ved, hvordan ledelse, læring og samarbejde fungerer, opfattes og udøves. Du er ukompliceret og besidder en sund dømmekraft.
- Borgerkirken er en frikirke tilknyttet ELN som netværk. Borgerkirkens vision er at forvandle Danmark ved at genformidle evangeliet, selv leve det ud og reetablere menneskets værdi.

Vi er beviste om, at vi som ledelse i kirken må tage nogle skridt ud i fremtiden, som vi ikke helt kan begribe omfanget af. At vejen lægges, efterhånden som vi går. At gå i tro. At vi går fremtiden i møde med både hjerne og hjerte og i tro.

Læs det fulde stillingsopslag på borgerkirken.dk

Administrationschef til Kingo-Samuel Sogn,

Nørrebro

Kingo-Samuel Sogn søger en erfaren leder til at varetage den daglige ledelse af kirkens personale på vegne af menighedsrådet og dets tillidsvalgte medlemmer i overensstemmelse med sognets vedtagne vision.

Vi tilbyder en engageret menighed med en bred vifte af kirkelige aktiviteter og en stilling med stor indflydelse på sognets arbejde.

Ansøgningsfrist 2. november 2018 kl. 12.00. Tiltrædelse senest 1. februar 2019.

Se mere om denne spændende stilling på sognets hjemmeside www.kingoskirke.dk

Ledige stillinger på Jakobskolen i Aarhus

Jakobskolen har tre faste, ledige stillinger med ansættelse fra 1. januar, 2019. Vi søger derfor en indskolingslærer, en pædagog og en musikunderviser.

Du er velkommen til at søge én af stillingerne særskilt eller at kombinere dele af de tre opslag afhængig af dine egne kompetencer og erfaringsbaggrund.

Se mere om stillingerne på www.jakobskolen-aarhus.dk

Send ansøgningen pr. mail til kontor@jakobskolen-aarhus.dk senest d. 15. november.

ULLA OG SØREN TOFT ►► Vi tror, at ægteskabsgrupper kan give en virkelig god ramme for en ærlig og fortrolig samtale om ægteskabets glæder og udfordringer

Erfaringer fra ægteskabsgruppe kan hjælpe andre i gang

BOGANMELDELSE

AF ULLA OG SØREN TOFT
ÆGTESKABS-RÅDGIVERPAR

Gitte Rasmussen m.fl.:
Kend hinanden – inspiration
til ægteskabsgrupper
Lohse 2018

28 sider – 49,95 kroner

I maj 2017 bragte *Indre Missions Tidende* en artikel om tre ægtepar i Sørvad, der sammen havde startet en ægteskabsgruppe. Artiklen beskrev meget fint, hvor positiv betydning gruppen havde haft for de tre ægteskaber. Efterfølgende modtog IM flere henvendelser fra læsere, der ønskede at starte grupper op, men efterspurgte vejledning. På den baggrund blev dette hæfte udarbejdet sammen med ægteskabsgruppen fra Sørvad.

Første del af hæftet er skrevet af ægteskabsgruppen og indeholder mange

af de tanker og overvejelser, som de havde i opstarten af deres gruppe. Denne del giver fin inspiration og introduktion til konceptet ægteskabsgrupper. Den praktiske vejledning tegner et billede af, hvad en gruppe kan bidrage til, hvordan man i praksis kommer i gang, og hvordan en aften kan se ud. Når gruppen er etableret, anbefaler vi, at man

sammen i gruppen finder samtaleoplæg, der passer til gruppen. Her kan de bøger, der er henvist til bagest i hæftet, være gode muligheder.

Anden del indeholder fire oplæg, der er tænkt som et muligt udgangspunkt for de første samtaler i gruppen. Formålet med det første oplæg er, at gruppens medlemmer lærer hinanden godt

at kende.

De øvrige oplæg behandler centrale temaer, der er vigtige at få drøftet som ægtefæller, og som også er et fint udgangspunkt for drøftelse i gruppen. Efter en kort gennemgang af temaet er der spørgsmål til den enkelte, til drøftelse parvis og til fælles drøftelse i gruppen. Disse oplæg, synes vi, mangler lidt tyngde, men på den anden side giver hæftet letlæst inspiration til at få startet op i stedet for at gå dybt ned i temaerne.

Vi vil gerne anbefale hæftet og ikke mindst opstart af ægteskabsgrupper for par i alle aldre. Kristne ægteskaber er under pres som aldrig før, og vi tror, at ægteskabsgrupper kan give en virkelig god ramme for en ærlig og fortrolig samtale om ægteskabets glæder og udfordringer. Og på den måde kan parrene være med til at bære hinanden gennem svære tider og forny og styrke den indbyrdes kærlighed mellem ægtefæller.

Oppe i tiden er klummen, der tager livtag med temaer, som berører de fleste danske kristne i samfundet, hverdagen, familien eller noget fjerde. Klummen skrives af Finn Morten Andersen, Amalie Bach-Dybdal, Leif Bach Kofoed og Lene Brosbøl.

OPPE I TIDEN ►

Skru lige lidt ned – både for tempoet og forventningerne

AF AMALIE BACH DYBDAL
MEDICINSTUDERENDE

Den anden dag midt i en samtale om livet og verdenssituationen generelt så min veninde alvorligt på mig og spurgte: "Har du egentlig ekstra travlt, fordi du er kristen?" Lige sådan. En verbal mavepuster. Men skarpt set.

Kirkerne er vildt gode til at holde os i gang. Der er utallige udvalg. Der er lejre,

der skal planlægges, bestyrelser, venskabsmiddage, bedegrupper, bibelstudiegrupper, børneklubber, spisegrupper, lovsangsaftener, møderækker, bibelcamping, temaaftener. Og jeg har langt fra udtømt listen.

Som studerende har jeg mulighed for cirka et kristent arrangement eller møde pr. dag. Der er konstant events på Facebook, og sangen i kirkerne er, at der mangler frivillige hænder til forskelligt arbejde.

Det giver os utrolig mange gode og spændende muligheder for alle typer arbejde og arrangementer. Det giver også et stort sorteringsarbejde.

I en kultur, hvor hver femte dansker rammes af stress og udbændthed i løbet af deres liv, kan det være en stor udfordring at være kristen og derfor både skulle nå at være i verden og samtidig ikke være af den.

Vi kommer let til at zappe rundt, se efter, hvor det bedste tilbud er, og blive trætte og ufokuserede undervejs. Og måske mister vi gejsten for de kald, vi hver især har fået, fordi vi har så travlt?

Derfor tror jeg, det er vigtigt, at vi hver især ryster op i posen med vores tidsforvaltning og indser, at det er okay at koncentrere sig om

nogle få ting – de ting, som Gud har givet os passion for. Og jeg tror også, det er vigtigt, at kirkerne og menighederne tør skrue ned.

Det er ikke et succeskriterium, at vi har mange arrangementer. Heller ikke, at vi har lige så "hippe" tilbud, som andre kirker. Det må være vigtigere for os, om vi har de arrangementer, som Gud har givet os kald og kræfter til.

Måske kan det være sundt at skrue helt ned i kirken og opfordre menighedens medlemmer til det også. Så kunne der måske blive plads til stilhed, fokus og mindre end 110 kilometer i timen.

LEDER ►

At være og bære byrder

VI ER SKABT af støvet og dermed designet til at være svage. Ikke som en konsekvens af de tragiske begivenheder i Edens Have, men som Guds ønske, da han skabte os.

Det var den engelske professor John Wyatts pointe, da han skulle forklare, at skrøbelighed ikke er det samme som uværdighed, som man kan læse om andetsteds her i avisen. Vi er slet og ret designet til at være hinandens byrder.

MED TANKE PÅ Paulus' opfordring til os og galaterne ligner det en slåfejl. Paulus siger, at vi skal bære hinandens byrder (Gal 6,2). Men menneskets gudgivne skrøbelighed og ansvar falder godt i hak. Vi skal jo bære hinandens byrder, fordi vi alle er skrøbelige. Dog ikke hver især så udtalt på samme tid.

Mennesket er det væsen på Jorden, der i længst tid er afhængig af en omsorgsgiver. Vi fødes ude af stand til at klare os selv, og behovet for omsorg kommer igen senere i livet. Det oplevede den engelske professor selv med en demensmor, der skulle mades med ske, men også på egen krop har han oplevet det, da han for år tilbage fik en psykose og måtte indlægges flere gange.

SÅDAN HAR VI alle oplevet svagheden i egen krop, og mange af os har set svagheden hos mennesker, der står os nær. Netop dette giver os en indsigt i vores næste. Først og fremmest i menigheden (Gal 6,10), men også i nabolaget, hvor Gud har sat os. Der hvor vi bor, ønsker Gud, at vi skal bære de andres byrder. Ja Bibelen går så langt som til at sige, at sådan lever vi, som Jesus ønsker det (Gal 6,2). Det være sig at vise kærlighed og tillid til de utilpassede unge, som aldrig er blevet vist tillid, praktisk hjælp i byen; eller at åbne sit hjem, så børn, juniorer eller hvem, det måtte være, kan blive mødt, set og hørt og selv høre budskabet om Guds frelse i Jesus.

DET KAN VÆRE svært at tilbyde sin hjælp eller på anden måde at være noget for andre. For det tager tid. Og tid er for mange af os en knap resurse, om end vi har flere hjælpemidler til rådighed end nogen generation før os. Knaphed på tid er sjældent befordrende for en god relation, og hjælp til mennesker, der virkelig har brug for den, kan sjældent placeres i afgrænsede tidsrum.

Men det rigtige sted at begynde er ikke ved at afsætte tid i kalenderen. Det rigtige sted er i bøn til Gud, om at han må lægge nogle mennesker på dit hjerte, eller at du må få mulighed for at hjælpe de mennesker, som Gud allerede har lagt hen til dig. Prioriteringer af tid følger det, hjertet brænder for.

Nicklas Laurup-Melner
ansv. redaktør

tro &
mission
inspiration | nærvær | holdning

LÆS PÅ DLM.DK ►

Bog om 30 års missionærliv

Den 25. oktober udkommer erindringsbogen *Kald og Konsekvens* på LogosMedia. Det er en biografi, skrevet af missionærparret Annellise og Axel Rye Clausen.

dlm.dk/nyt

Kristne studerende anerkendt

Det kristne studentearbejde i Cambodja, SONOKO, er nu et fuldgyldigt medlem af International Fellowship of Evangelical Students.

dlm.dk/nyt

Hver dag med Gud

17/10/2018 | LISA WRAAE PEDERSEN, VOLONTØR I ENGLAND

På All Nations i England flyver tiden af sted, og hver dag er en gave. En typisk hverdag for mig indeholder tid med Lukas – Julie og Emil Solgårds dreng – tid til mig selv og tid til de dejlige relationer, der er blevet opbygget med de andre på stedet. Derudover sætter jeg også fast tid af til bibellæsning og bøn, men det er også når jeg gør alt det andet, at min relation til Gud bliver stærkere.

At tilbringe tid med Lukas viser ...

dlm.dk/blog

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST DANMARK
 ID-nr: 42591
 Sorteret Magasinpost

lm LUTHERSK MISSION
tro & mission
 inspiration | nærvær | holdning
 18 | 22. OKTOBER 2018
 ARGANG 118

FOTO: LAVOIXDUNORD.FR

TEMA

150
 ALLE TIDERS MISSION!
 LUTHERSK MISSION 1868-2018

Godt naboskab;
 Hvad er en god nabo?
 En, der hjælper naboen i haven?
 En, der lukker sit hjem op for de unge?
 En, der inviterer naboens børn til klub?
 En, der tager imod hjælp fra naboen?
 Eller ...

6-7

Savy Chum blev ansat som altnuligmand for Clausens. Nu hjælper han alle LM's missionærer i Cambodja

3

Ingeborg Bernhard var kun fire år, da hun fik kaldet til at blive missionær. Kaldet er der stadig 75 år senere

2

Steffen Lund Birkmose er ungdomskonsulent i Syddanmark. Han vil inspirere til at leve med Jesus i hverdagen

3